

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

๑. ส่วนสมุห์บัญชีของพระราชโอรส ๓ พระองค์นั้น ในกาลนั้น ได้เป็นพระเจ้าพิมพิสาร ชุนคลัง ได้เป็นวิสาขอุบาสก ฯ พวกกรรมกรของพระราชโอรส ๓ พระองค์นั้น ในกาลนั้น ได้บังเกิดในพวกเปรตแล้ว ท่องเที่ยวไปด้วยอำนาจสุคติและทุคติ ในกัลป์นี้ ได้บังเกิดเฉพาะในโลกของเปรต ตลอด ๔ พุทธรันดร ฯ พวกเปรตเหล่านั้น พากันไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่ากุกุสัณฺธะ ผู้มีพระชนมายุ ๔๐,๐๐๐ ปี ผู้เสด็จอุบัติขึ้นก่อนพระพุทธรเจ้าทุกพระองค์ในกัลป์นี้ ทูลถามว่า ขอพระองค์ทรงโปรดตรัสบอกกาลเป็นที่ได้อาหารของพวกข้าพระองค์ด้วยเถิด ดังนี้ ฯ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสบอกว่า พวกเธอจักยังไม่ได้อาหารในกาลของเราก่อน ภายหลังแห่งเราไป เมื่อมหาปฐุมังคโลกสูงชันประมาณโยชน์ ๑ พระพุทธรเจ้าพระนามว่าโกณฑกมนะ จักเสด็จอุบัติขึ้น พวกเธอพึงทูลถามพระองค์เถิด ฯ พวกเปรตเหล่านั้น ยังกาลประมาณเท่านั้นให้ลึกลงไปแล้ว เมื่อพระพุทธรเจ้าพระนามว่าโกณฑกมนะพระองค์นั้นเสด็จอุบัติขึ้นแล้ว จึงได้ทูลถามพระองค์ ฯ แม้พระพุทธรเจ้าพระนามว่าโกณฑกมนะพระองค์นั้นก็ตรัสบอกว่า พวกเธอจักยังไม่ได้อาหารในกาลของเรา ภายหลังแห่งเราไป เมื่อมหาปฐุมังคโลกสูงชันประมาณโยชน์ ๑ พระพุทธรเจ้าพระนามว่ากัสสปะจักเสด็จอุบัติขึ้น พวกเธอพึงทูลถามพระองค์เถิด ฯ พวกเปรตเหล่านั้นให้กาลมีประมาณเท่านั้นลึกลงไป เมื่อพระพุทธรเจ้าพระนามว่ากัสสปะพระองค์นั้นเสด็จอุบัติขึ้นแล้ว จึงได้ทูลถามพระองค์ ฯ แม้พระพุทธรเจ้าพระนามว่ากัสสปะพระองค์นั้นก็ตรัสบอกว่า พวกเธอจักยังไม่ได้อาหารในกาลแห่งเรา ภายหลังแห่งเราไป เมื่อมหาปฐุมังคโลกสูงชันประมาณโยชน์ ๑ พระพุทธรเจ้าพระนามว่าโคตมะจักทรงอุบัติขึ้น ในกาลนั้นญาติของพวกเธอจักเป็นพระราชอาชวาทพระนามว่าพิมพิสาร พระเจ้าพิมพิสารพระองค์นั้น จักถวายทานแก่พระศาสดาแล้วให้ส่วนกุศลแก่พวกเธอ พวกเธอจักได้อาหารในกาลนั้น ฯ



พุทธันดร ๑ ได้ปรากฏแก่พวกเปรตเหล่านั้นเหมือนวันพรุ่งนี้ ๆ พวกเปรตเหล่านั้น เมื่อพระตถาคตเจ้าเสด็จอุบัติแล้ว เมื่อพระเจ้าพิมพิสารถวายทานวันแรกได้เปล่งเสียง นำสะพรั่งกลัวแสดงตนแก่พระราชาในเวลาค่ำคืนแล้ว ๆ

๒. ในสมัยนั้น พวกชฎิล ๗๔,๐๐๐ คน ถือผลาผลทั้งหลายที่ประณีตมีรสอร่อย มาถึงสำนักอาจารย์แล้ว มองดูอาสนะที่พระพุทธเจ้าประทับและที่อาจารย์นั่งแล้วพูดว่า ท่านอาจารย์ครับ พวกกระผมเที่ยวไปด้วยคิดว่า ในโลกนี้ ไม่มีใครใหญ่กว่าท่านอาจารย์ ก็ชายผู้นี้ เห็นจะเป็นใหญ่กว่าท่านอาจารย์ ๆ สรทดาบสนั้นตอบว่า พ่อทั้งหลาย พวกเจ้าพูดอะไรกัน พวกเจ้าต้องการทำภูเขาพระสุเมรุสูง ๖,๘๐๐,๐๐๐ โยชน์ ให้เท่ากับ เมล็ดพันธ์ฝักกาด พวกเจ้าอย่าทำการเปรียบเทียบเรากับพระสัมพันธัญญ์พุทธเจ้าเลย ลูกทั้งหลาย ๆ ครั้งนั้น พวกดาบสเหล่านั้นพากันคิดว่า ถ้าชายนี้จักเป็นสัตว์ต่ำต้อยแล้วไซ้ไร ท่านอาจารย์ของพวกเราจักไม่นำชื่อเปรียบเทียบแบบนี้มา ชายนี้ใหญ่เพียงไหนหนอ ดังนี้แล้ว ทั้งหมดพากันหมอบลงถวายบังคมแทบพระบาทด้วยเศียรเกล้าแล้ว ๆ ครั้งนั้น อาจารย์พูดกับพวกศิษย์เหล่านั้นว่า พ่อทั้งหลาย ไทยธรรมที่เหมาะสมแก่พระพุทธเจ้า ของพวกเราไม่มี และพระศาสดาก็เสด็จมา ณ ที่นี้ ในเวลาภิกขาจาร พวกเราก็จักถวาย ไทยธรรมตามความสามารถตามกำลัง ผลาผลใด ๆ ที่ประณีต พวกเราจงนำผลาผล นั้น ๆ มาเถิด ครั้นให้นำมาแล้ว ก็ล้างมือ ให้ประดิษฐานไว้ในบาตรของพระตถาคตเจ้า ด้วยตนเอง ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔ แปล ไทยเป็นมคธ

๑. ตทา ปน เตลั อายุตตโก พิมพิสาโร อโหสิ โกฎจาการโก วิสาไซ อุปาสโก ฯ
 เตลั กम्मกรา ตทา เปเตสุ นิพพตติตวา สุกคิตุกคติวเสน สัสรนตา อิมสมึ กปะเป
 จตตาริพุทฺทนุตรานิ เปตโลเกเยว นิพพตตีสุ ฯ เต อิมสมึ กปะเป สพพปจมฺ อูปปนฺ
 จตตาทีสวสฺสสทสสาฎกั กกุสนฺธั ภควนฺตํ อุปสงกมิตวา อมหากั อาหารั ลภนกาลั
 อาจิกฺขธาติ ปุจฺฉีสุ ฯ ตาว กाले น ลภิสฺสถ มม ปจฺฉโต มหาปจฺวิยา โยชนมตฺตํ
 อภิรฺุฬหาย โจนาคมนพฺุทฺโธ อูปฺชฺชิสฺสติ ตํ ปุจฺเจยยาธาติ อาห ฯ เต ตตตกั กาลั
 เขเปตฺวา ตสมึ อูปปนฺเน ตํ ปุจฺฉีสุ ฯ โสปี มม กाले น ลภิสฺสถ มม ปจฺฉโต
 มหาปจฺวิยา โยชนมตฺตํ อภิรฺุฬหาย กสฺสปพฺุทฺโธ อูปฺชฺชิสฺสติ ตํ ปุจฺเจยยาธาติ
 อาห ฯ เต ตตตกั กาลั เขเปตฺวา ตสมึ อูปปนฺเน ตํ ปุจฺฉีสุ ฯ โสปี มม กाले น
 ลภิสฺสถ มม ปจฺฉโต มหาปจฺวิยา โยชนมตฺตํ อภิรฺุฬหาย โคตมพฺุทฺโธ นาม อูป-
 ปฺชฺชิสฺสติ ตทา ตุมหากั ฉาตโก พิมพิสาโร นาม ราชา ภวิสฺสติ โส สตุฏฺ ทานํ
 ทตฺวา ตุมหากั ปาเปสฺสติ ตทา ลภิสฺสธาติ อาห ฯ เตลั เอกั พุทฺทนฺตรั เสวทิวสั
 วีย อโหสิ ฯ เต ตถาคเต อูปปนฺเน พิมพิสารรณฺเฑา ปจฺมทิวสั ทาเน ทินฺเน รตฺติ
 ภาเค เภรฺวสทฺทํ กตฺวา รณฺเฑอ อตฺตานํ ทสฺสยีสฺสุ ฯ **(ธมฺมปทฺฎกถาย ปจฺโม ภาโค/
 หน้า ๙๓ - ๙๔)**

๒. ตสมึ สมเย จตุสตุตตติสทสสา ชฺฉิลลา ปณฺีตปณฺีตานิ โอชวณฺทานิ ผลา-
 ผลานิ คเหตุวา อาจริยสฺส สนฺติก สมฺปตฺตา พุทฺธานณฺเจว อาจริยสฺส จ นินฺนาสนํ
 โอโลเกตฺวา อาหุสฺ อจฺริย มยํ อิมสมึ โลเก ตุมฺเหติ มหฺนตฺตโร นตฺถีติ วิจฺราม
 อยํ ปน ปุริโส ตุมฺเหติ มหฺนตฺตโร มณฺเฑติ ฯ ตาตา กิ วเทถ สาสเปน สทฺธี
 อฏฺจสภฺฉิโยชนสฺตสทสฺสุพฺุเพธํ ลินฺรุํ สมํ กาคุํ อิจฺฉถ สพฺุพณฺณพฺุทฺเชน สทฺธี มม



อุปัฏฐมา กริถุถ ปุตุตกาติ ฯ อถ เต ตาปสา สจายํ ปุริโส อิตตฺรสฺสโต อภิวิสฺส น
 อมหากํ อัจริโย เอวรूपิ อุปมํ อหริสฺสตียาว มหา วตายํ ปุริโสติ สพุเพ ว ปาเทสุ
 ปติตฺวา ลีรสา วนฺทีสุ ฯ อถ เน อัจริโย อห ตาตา อมหากํ พุทฺธานํ อนุจฺฉวิโก
 เทยฺยธมฺโม นตฺถิ สตฺถา จ ภิกฺขวาจาเวลายํ อีธาคโต มยํ ยถาสตฺติ ยถาพลํ เทย-
 ยธมฺมํ ทสฺสาม ตุมฺहे ยํ ยํ ปณีตํ ผลาผลํ ตํ ตํ อหฺรธาติ อหฺราเปตฺวา หตฺถ
 โธวิตฺวา สยํ ตถาคตฺสฺส ปตฺเต ปตฺติจฺจาเปลิ ฯ (ธมฺมปทฺฏจกถาย ปจฺโม ภาโค/หน้า
 ๙๗ - ๙๘)